

Business Friends

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hranicko na období 2021–2027

STRATEGIE ROZVOJE REGIONU HRANICKO 2021 - 2027

Konceptní část

srpen 2021

Dne 24.8.2021 schválila Valná hromada MAS Hranicko z. s.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Obsah

1. Popis území působnosti MAS a popis zahrnutí komunity do tvorby strategie.....	3
1.1 Vymezení území působnosti MAS pro realizaci SCLLD v období 2021–2027	3
1.1.1. Stručná socioekonomická charakteristika území působnosti MAS	3
1.2 Mapové zobrazení území působnosti MAS	6
1.3 Popis zahrnutí komunity do tvorby strategie	6
1.3.1. Popis historie a zkušeností MAS.....	6
1.3.2. Popis zapojení komunity a relevantních aktérů místního rozvoje do tvorby SCLLD	7
1.3.3. Odkaz na úložiště záznamů	7
2. Analytická část.....	8
2.3. Analýza rozvojových potřeb a rozvojového potenciálu území působnosti MAS.....	8
3. Strategická část.....	11
3.1. Strategický rámec.....	11
3.1.1. Vize regionu Hranicko 2028.....	11
3.1.2. Strategické cíle	11
3.1.3. Specifické cíle a opatření Strategického rámce.....	12
3.2. Vazba na Strategii regionálního rozvoje ČR 21+.....	22
3.3 Popis integrovaných rysů strategie	29
4. Implementační část	32
4.1. Popis řízení včetně řídicí a realizační struktury MAS.....	32
4.2. Popis animačních aktivit.....	33
4.3. Popis spolupráce mezi MAS na národní a mezinárodní úrovni a přeshraniční spolupráce	34
4.4. Popis monitoringu a evaluace strategie	34
4.4.1. Indikátory na úrovni strategických cílů Strategického rámce SCLLD.....	34
5. Povinná příloha – Čestné prohlášení.....	35

Seznam tabulek

Tabulka 1 Seznam obcí, ve kterých bude realizována strategie MAS Hranicko	3
Tabulka 2 Zapojení komunity do tvorby strategie SCLLD	7
Tabulka 3 Schéma hierarchie cílů a opatření SCLLD – příklad	19
Tabulka 4 Naplňování SRR ČR 21+ prostřednictvím opatření Strategického rámce SCLLD	22
Tabulka 5 Matice integrovaných rysů SCLLD MAS Hranicko 21+	29
Tabulka 6 Indikátory na úrovni strategických cílů SCLLD – příklad	34

Seznam obrázků

Obrázek 1 Území působnosti MAS Hranicko včetně vyznačení obcí a jejich místních částí a zasazení území do mapy Olomouckého kraje	6
Obrázek 2 Organizační struktura MAS Hranicko	33

1. Popis území působnosti MAS a popis zahrnutí komunity do tvorby strategie

1.1 Vymezení území působnosti MAS pro realizaci SCLLD v období 2021–2027

Tabulka níže obsahuje obce, ve kterých bude realizována strategie, včetně celkové rozlohy území a velikosti území dle počtu obyvatel obcí, které souhlasily s realizací SCLLD pro programové období 2021–2027 na svém území. Počet obyvatel obcí území místní akční skupiny vychází z údajů k 31. 12. 2019.

Tabulka 1 Seznam obcí, ve kterých bude realizována strategie MAS Hranicko

Kód obce	Název obce	NUTS 4/LAU 1 (okres)	Počet obyvatel	Rozloha obce (km ²)		
512231	Bělotín	Přerov	1838	33,39		
512877	Býskovice	Přerov	406	5,99		
513067	Černotín	Přerov	774	8,32		
552984	Dolní Těšice	Přerov	66	2,56		
552968	Horní Těšice	Přerov	155	3,22		
569542	Horní Újezd	Přerov	425	6,86		
513636	Hrabůvka	Přerov	309	3,06		
513750	Hranice	Přerov	17999	49,78		
513768	Hustopeče nad Bečvou	Přerov	1759	23,91		
513873	Jindřichov	Přerov	473	16,46		
514047	Klokočí	Přerov	250	3,67		
500151	Luboměř pod Strážnou	Přerov	127	9,56		
515329	Malhotice	Přerov	373	7,68		
515418	Milenov	Přerov	437	6,23		
515477	Milotice nad Bečvou	Přerov	294	4,55		
552844	Olšovec	Přerov	500	8,31		
516201	Opatovice	Přerov	818	7,97		
516635	Paršovice	Přerov	399	13,56		
516686	Partutovice	Přerov	510	10,08		
516911	Polom	Přerov	275	8,24		
517101	Potštát	Přerov	1189	34,07		
517208	Provodovice	Přerov	155	3,28		
517275	Radíkov	Přerov	163	7,04		
517585	Rakov	Přerov	407	7,98		
517615	Rouské	Přerov	254	5,31		
517747	Skalička	Přerov	634	4,14		
517909	Střítež nad Ludinou	Přerov	843	14,82		
570061	Špičky	Přerov	281	7,03		
519031	Teplice nad Bečvou	Přerov	380	3,76		
520306	Ústí	Přerov	559	3,31		
521531	Všechnovice	Přerov	849	5,77		
522775	Zámrský	Přerov	245	8,01		
				CELKEM	34	334,92

Zdroj: Data ČSÚ pro MAS:

https://www.czso.cz/csu/czso/data_pro_mistni_akcni_skupiny_mas

1.1.1 Stručná socioekonomická charakteristika území působnosti MAS

Území MAS Hranicko leží v jihovýchodní části Olomouckého kraje. Pomyslnou osu regionu tvoří řeka Bečva procházející Hranickem od východu po západ. Jedinečným geomorfologickým útvarem je Moravská brána, vklíněná mezi Oderské vrchy na severu a oblastí Záhoří na jihu. Celkově MAS působí na území 32 obcí s 34 146 obyvateli (k 31.12.2019) a rozkládá se na území o rozloze 334,92 km². Hranicko je typicky venkovskou oblastí, většina obcí má do 1 000 obyvatel, jen 3 spadají do kategorie 1 000 - 2 000 obyvatel, celý region je pak spádovou oblastí obce s rozšířenou působností města Hranice s 17 999 obyvateli. Hustota zalidnění je v území působnosti 101,95 obyvatel /km², v porovnání s územím Olomouckého kraje a Českou republikou je mírně podprůměrná. Větší počet obcí zaznamenává v posledních letech mírný nárůst počtu obyvatel, naproti tomu dlouhodobě klesá počet obyvatel města Hranice (úbytek téměř 500 obyvatel za období 2014-2019). Celkový počet obyvatel regionu Hranicko tak má mírně klesající tendenci, což představuje odliv především mladých a kvalifikovaných lidí za prací do metropolitních oblastí.

Obce se vyznačují zhuštěním zástavby do převážně obdélníkových půdorysů, v hornatější SZ části regionu vznikaly vymýcením lesů podél toků a mají tak charakter úzkých protáhlých vesnic tzv. plužiny (Jindřichov, Střítež nad Ludinou).

V území MAS se projevuje vážný problém demografického stárnutí populace, snižuje se procentuální zastoupení osob v produktivním věku (15-65 let) v populaci a zvyšuje se významně počet osob v důchodovém věku 65+. Tento problém pak vytváří tlak zejména na oblast sociálních služeb, v regionu se již teď projevuje nedostatečná kapacita domovů seniorů

a s pečovatelskou službou a dalších navazujících služeb. V území MAS Hranicko působí 12 zařízení zapsaných v Registru poskytovatelů sociálních služeb. Jsou zde celkem čtyři sociálně vyloučené lokality.

Ekonomika území vykazuje v rámci Olomouckého kraje dobré výsledky, a i když se jedná o venkovský region, nepřevažuje zde zemědělství. V ORP Hranice působilo k 31. 12. 2019 celkem 3 691 ekonomických subjektů, převažují subjekty zabývající se těžbou a průmyslem, v regionu působí 336 zemědělských, lesnických a rybářských podniků. Počet zemědělských podnikatelů se zvyšuje.

Podíl nezaměstnaných osob v území z dlouhodobého hlediska klesá (2,11% v roce 2019). V následujících letech můžeme předpokládat růst nezaměstnanosti z důvodu celosvětové pandemie. Negativním jevem v území je nedostatek kvalifikovaných pracovníků pro poptávané pozice. S tímto problémem se potýkají jak průmyslové podniky, tak i zemědělské podniky, ve kterých významně klesá zájem o práci jak v rostlinné, tak i v živočišné výrobě.

Území MAS Hranicko je součástí turistické oblasti Moravská brána. V území se nachází množství turistických zajímavostí, kdy Hranický kras s propastí, jeskyněmi a lázněmi má vysoký potenciál stát se turisticky atraktivní oblastí nadregionálního rozměru. Území je vhodné především pro krátkodobou rekreaci (cykloturistika a pěší turistika).

Na území MAS se tak jako jinde projevuje klimatická změna a s tím spojené extrémní jevy počasí, především problém sucha. Znečištění ovzduší je v území způsobeno zejména lokálními topeništi, dopravou a vyšším výskytem povrchových lomů. V regionu se nenachází žádná velká chráněná území, z chráněných lokalit menších rozměrů je nejvýznamnější Národní přírodní rezervace Hůrka s nehlubší zatopenou propastí na světě Hranickou propastí.

Zemědělská půda v území MAS Hranicko se podílí na celkové výměře zhruba 63,1 %. Největší podíl nezemědělské půdy mají lesní pozemky. Největší lesnatost vykazuje severní část území a území kolem Maleníku.

Hustota silniční sítě v území MAS Hranicko částečně odpovídá současným potřebám obslužnosti regionu. Hranicko je typické dobrou dopravní dostupností po hlavních dálničních a železničních tazích. Chybí Palačovská spojka, která odvede tranzitní dopravu z centra města Hranice a oblasti Hranického krasu. Kapacita a technický stav některých silnic, obzvláště II. a III. tříd, je však nevyhovující. Páteřní komunikace vedou často středy obcí s negativním vlivem na životní prostředí a bezpečnost provozu. Někde jsou v nevyhovujícím stavu také chodníky a místní komunikace a je nutná jejich rekonstrukce. Územím MAS Hranicko prochází velké množství místních cyklotras a cyklostezek, které jsou důležité nejen pro volnočasové aktivity, ale také k transportu. Nadregionální je Cyklostezka Bečva. Pro rozvoj území je potřeba dále rozšiřovat jejich síť včetně doprovodné infrastruktury. Klíčové je propojení s Poodřím a celým Moravskoslezským krajem. Veřejná hromadná doprava je v území zajišťována převážně společností ARRIVA MORAVA a.s. a MHD v Hranicích dopravní skupinou 3CSAD, všechna vozidla zajišťující MHD v Hranicích jsou na elektrický pohon a přeprava je zdarma.

Technická vybavenost obcí v regionu se liší dle velikosti obce, nejmenší obce nejsou vybavené kanalizací a vysokorychlostním internetem, s rostoucí velikostí obcí se připojení na vodovodní a kanalizační řád zlepšuje. Budování centrálních ČOV a kanalizace v obcích vyžaduje vysoké investiční náklady, v menších sídlech bude jediným ekonomicky smysluplným řešením vybudování sítě domácích čistíren odpadních vod.

Hustota a četnost školních zařízení na území MAS Hranicko je v současnosti dostatečná. Mateřské školy se nacházejí ve 23 obcích v území a základní školu najdeme ve 13ti obcích. Jsou zde také 2 ZUŠ a Dům dětí a mládeže Hranice, p. o. K hlavním problémům předškolní infrastruktury v území řadíme ohrožení existence dětských skupin a neuspokojivý stav některých budov. Ve školství se pak projevuje problém nízkých počtů dětí především v malotřídních školách a obavy související se zachováním škol.

Kulturní a společenské aktivity jsou především ve větších obcích na dobré úrovni, v menších obcích jsou možnosti často omezené. Většina obcí má k dispozici kulturní dům, kde jsou pořádány akce spojené se životem v obci, v některých obcích je však jejich vybavení zastaralé a energeticky náročné. Region je pokryt hustou sítí místních knihoven, někde chybí vysokorychlostní připojení k internetu či uspokojivý signál mobilních operátorů.

Většina obcí je členem Dobrovolných svazků obcí, kdy na území MAS Hranicko působí Mikroregion Hranicko, Mikroregion Záhoran a Mikroregion Rozvodí. Sounáležitost obyvatel k regionu dotváří místní média, zejména regionální tisk Hranický deník a regionální televize [TV Hranice](#). V území existuje několik profesionálních kanceláří, které se zabývají regionálním rozvojem: MAS Hranicko, Mikroregion Hranicko či Mikroregion Záhoran.

1.2 Mapové zobrazení území působnosti MAS

Obrázek 1 Území působnosti MAS Hranicko včetně vyznačení obcí a jejich místních částí a zasazení území do mapy Olomouckého kraje

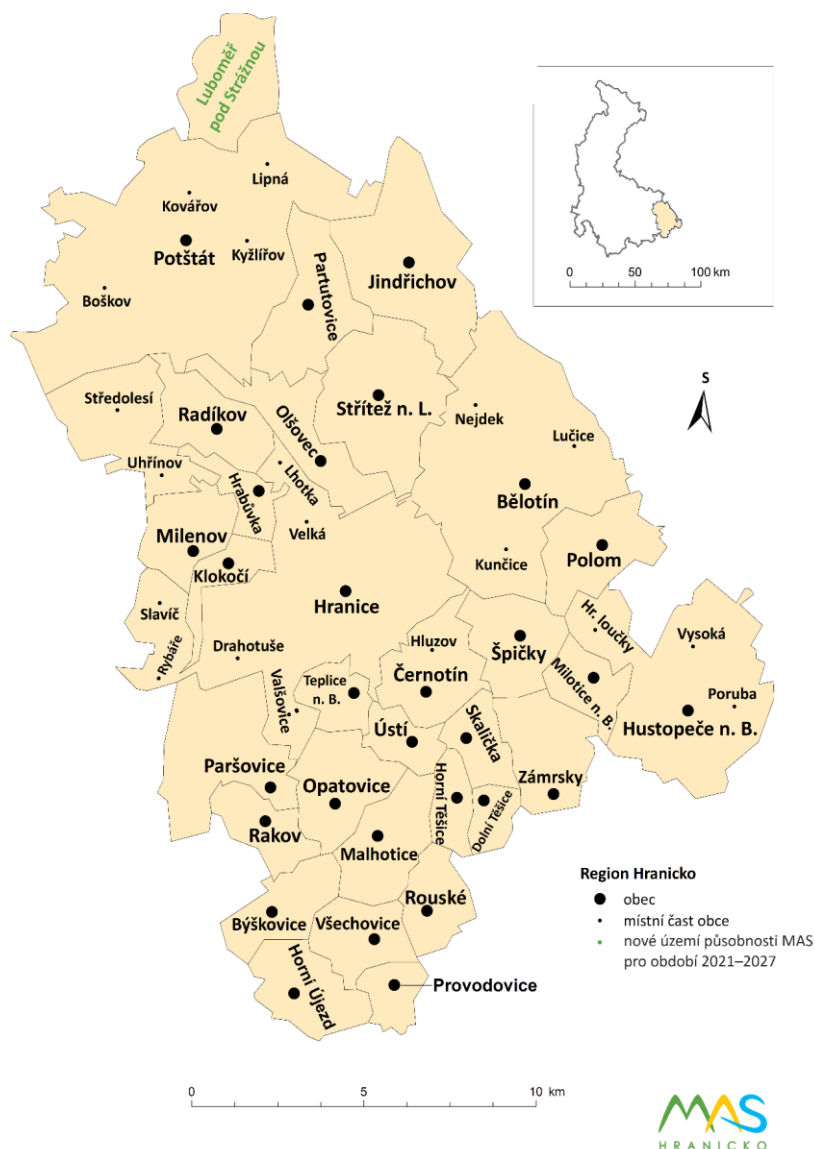
1.3 Popis zahrnutí komunity do tvorby strategie

1.3.1 Popis historie a zkušeností MAS

MAS Hranicko vznikla v roce 2005 nejdříve jako neformální sdružení několika regionálně činných institucí se zájmem o spolupráci ve prospěch rozvoje regionu. V roce 2006 pak získala právní subjektivitu jako občanské sdružení, dnes zapsaný spolek. MAS Hranicko od začátku své existence působí na území shodném se správním obvodem ORP Hranice, které se aktuálně skládá z 32 obcí. Oproti programovacímu období 2014 - 2020 došlo k rozšíření území o obec Luboměř pod Strážnou, která vznikla vyjmutím z vojenského újezdu Libavá. Tato obec byla zařazena do SO ORP Hranice a po vzájemném souhlasu i do území působnosti MAS Hranicko. K 31.8.2021 má MAS celkem 52 členů rozdělených do 6 zájmových skupin: obce (9 členů), zemědělství, lesnictví, potravinářství (13), podnikání v ostatních oblastech (7), vzdělávání, sociální služby (3), spolky (13) a občané (7), členy tvoří FO nepodnikající, FO podnikající, právnické osoby, nestátní neziskové organizace, obce, 1 dobrovolný svazek obcí a 1 příspěvková organizace obce.

Na základě spolupráce zástupců 3 sektorů, veřejného, soukromého a neziskového je realizována strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD), která vychází z potřeb identifikovaných místními lidmi a která stojí na principech metody LEADER. Realizace této strategie probíhá za pomoci k tomu určených prostředků Evropské Unie a státního rozpočtu ČR. Všichni členové MAS tak svými aktivitami a projekty přispívají k naplňování principů udržitelného rozvoje obsažených v této Strategii rozvoje regionu Hranicko. MAS Hranicko je

ÚZEMNÍ PŮSOBNOST MAS HRANICKO z. s. v období 2021 – 2027

Zdroj: MAS Hranicko z. s.

místem spolupráce lidí pracujících v různých oborech a institucích, vytváří prostor pro trvalou výměnu informací a zkušeností, podněcuje přirozený proces učení prostřednictvím komunikace, zvyšování znalosti o regionu, ale i vzdělávání podnikatelů, spolků a zástupců veřejné správy v oblastech projektového řízení a financování projektů. „Prolomení“ bariér tradičně oddělených sektorů přináší nové i novátorské myšlenky (inovace), které zvyšují bohatství Hranicka.

MAS Hranicko úspěšně realizovala Program LEADER v letech 2007-2013, kdy podpořila celkem 81 projektů v rámci Programu rozvoje venkova a zrealizovala také 7 vlastních projektů Spolupráce. Aktuálně úspěšně dokončuje realizaci SCLLD 2014-2020, kdy umožnila a umožňuje žadatelům na svém území ve stávajícím programovém období čerpat prostředky z Integrovaného regionálního operačního programu (více jak 45 mil. Kč CZV), Programu rozvoje venkova (po přidělení bonusu celkem víc jak 30 mil. Kč dotací), Operačního programu Zaměstnanost (téměř 17 mil. Kč CZV) a Operačního programu Životní prostředí (1, 8 mil. Kč dotací). MAS je také koordinátorem značky kvality MORAVSKÁ BRÁNA regionální produkt®. MAS je členem Národní sítě MAS ČR a SPOV ČR.

Počátkem roku 2021 MAS splnila podmínky kontroly dodržování standardů MAS pro období 2021 - 2027 a je tak připravena na podání, schválení a realizaci Strategie CLLD na období 2021-2027.

Při MAS fungují dlouhodobě 3 pracovní skupiny složené ze členů i nečlenů MAS, které se mj. významnou měrou podílely na přípravě Strategie CLLD na období 2021 - 2027: PS Ekonomický rozvoj, PS Obyvatelstvo a sociální infrastruktura, PS Životní prostředí, technická a dopravní infrastruktura

1.3.2 Popis zapojení komunity a relevantních aktérů místního rozvoje do tvorby SCLLD

Do tvorby SCLLD byli zapojeni významní aktéři regionu formou řízených rozhovorů a ustavením 3 pracovních skupin při MAS, kdy se každá sešla ke dvěma jednáním, široká veřejnost byla zapojena formou 2 dotazníkových šetření (583 zapojených obyvatel, resp. 39 podnikatelů, zemědělců a poskytovatelů služeb v cestovním ruchu), závěrečným počinem pak bylo veřejné projednání strategie (fokální skupina), které se dne 19.8.2021 zúčastnilo cca 25 zájemců.

Tabulka 2 Zapojení komunity do tvorby strategie SCLLD

Metoda zapojení	Datum (období) provedení
Dotazníkové šetření obyvatel	1-2/2021
Dotazníkové šetření podnikatelé + Cestovní ruch + zemědělci	3/2021
Řízené rozhovory: starostové a ředitelé škol	1-3/2021
3 pracovní skupiny při MAS, tvorba SWOT analýz	13.4.2021, 14.4.2021, 15.4.2021
3 pracovní skupiny při MAS, návrh strategické části	10.8.2021, 10.8.2021, 11.8.2021
Veřejné projednání návrhu strategie	19.8.2021

1.3.3 Odkaz na úložiště záznamů

www.regionhranicko.cz/strategie - v sekci Dokumenty ke stažení obsahuje podsekcce Příprava SCLLD 2021-2027 doklady z jednání pracovních skupin a veřejného projednání, podsekcce ANALYTICKÁ CAST nabízí výstupy z dotazníkových šetření, řízených rozhovorů a SWOT analýzy vzniklé na půdě pracovních skupin.

2. Analytická část

2.3 Analýza rozvojových potřeb a rozvojového potenciálu území působnosti MAS

Analýza rozvojových potřeb a rozvojového potenciálu území působnosti MAS vychází z informací a poznatků získaných na základě rozhovorů se zástupci obcí, se zástupci podnikatelů, ředitelů škol, z dotazníku pro obyvatele Hranicka, z jednání pracovních skupin a z aktualizované socioekonomické analýzy území MAS.

Rozvojová potřeba A: Rozvoj mikro- a malého podnikání, podpora zaměstnanosti a vzdělávání

Rozvinuté podnikatelské prostředí, dostatek vhodných prostor a potřebné infrastruktury, ale i odvážných a kvalifikovaných obyvatel, kteří chtějí přijmout odpovědnost. To jsou nutné podmínky pro jeden ze základních pilířů dlouhodobě udržitelného rozvoje venkovského regionu. Také na Hranicku existuje neustálá potřeba podporovat rozvoj podnikání mnoha různými formami. Mimo velkých průmyslových a nadregionálních podniků je prioritou podporovat malé a střední podniky, udržitelné zemědělství, cestovní ruch či další rozvoj sociálního podnikání.

Limity jsou nižší kupní síla obyvatelstva, chybějící poradenství, nedostatek řemeslníků, mizí malé venkovské prodejny a provozovny. Podnikatele a zaměstnavatele trápí byrokratická zátěž a nedostatek kvalifikovaných pracovních sil. Chybí vhodné prostory, kdy je potřeba soustředit se především na odstraňování brownfieldů spíše než výstavbu na zelené louce.

Zemědělci by se měli vedle dalšího rozvoje prvovýroby více soustředit na zpracování produktů do formy finálních výrobků, které najdou své kupce zde přímo v regionu. Překážkou jsou zpracovatelské monopoly, nedostatečná propagace a dostupnost místních výrobků a produktů, zastaralé či nedostačující technologické vybavení, vyšší výrobní náklady či energetická náročnost výroby. V oblasti prvovýroby pak nepříznivé klimatické podmínky či vysoké ceny a nedostatek vhodných pozemků.

V oblasti zaměstnanosti a vzdělávání je potřeba dále sladovat portfolio absolventů škol s potřebami trhu práce, sladování profesního a rodinného života, zabránit odlivu kvalifikovaných absolventů a zaměstnanců mimo region. Důležitá je snaha o návrat těžce uplatnitelných osob na standardní trh práce např. formou sociálního podnikání či veřejně prospěšných prací v režii obcí.

U mateřských a základních škol je nadále potřeba mj. pomocí strategického plánování, sdílení zkušeností, vzdělávání pedagogů a díky další modernizaci potřebné infrastruktury a vybavení rozvíjet orientaci na technické obory, cizí jazyky, učňovské školství a celoživotní vzdělávání. Důležitou roli v tomto budou nadále hrát Místní akční plány vzdělávání a koncept tzv. „Středního článku“.

Jako významná potřeba byl identifikován chybějící podnikatelský inkubátor pro začínající podnikatele vč. možnosti sdílených kanceláří a poradenství.

Rozvojová potřeba B: Rozvoj komunitního života a kvalitního trávení volného času

Odliv obyvatel z menších měst, ale mladých vůbec z venkova do velkých měst, tlak na masivní výstavbu rodinných domů na okrajích obcí, stárnutí populace, ztráta vztahu mladé generaci ke svému rodnému místu, opadající zájem o spolkový život, to jsou jen některé z problémů na poli dennodenního života ve venkovském regionu. Lze tomu čelit dostatečnou nabídkou občanské vybavenosti a služeb, mládež vtahovat do společenského dění, pečovat o „lídry“ spolkového života, nabídnout dostatečně pestrou nabídku volnočasových, společenských a sportovních aktivit. Aktivně zapojit seniory, věnovat péči komunitnímu plánování stejně jako posilování místní paměti.

K tomu je potřeba jak finanční, tak materiální podpora spolkového života včetně potřebné infrastruktury a vybavení. Obce v regionu jsou relativně úspěšné v budování potřebné infrastruktury, problémem bývá zajištění prostředků na údržbu, zachování dobrého stavu, ale též dostatečného využití

takovýchto objektů. Je stále řada obcí a obyvatel, kde je ovšem identifikována absence některých zařízení pro občanskou vybavenost a trávení volného času. Pro další rozvoj je potřeba stále prohlubovat meziobecní a meziregionální spolupráci a výměnu zkušeností. Je zde stále několik obcí, které nespolupracují se zbytkem regionu, rezervy jsou často i v nízké informovanosti obyvatel či v chybějícím komunitním plánování.

Rozvojová potřeba C: Podpora sociálního začleňování, kvalitní sociální služby

Celoevropský trend stárnutí populace či nejistá ekonomická a ekologická budoucnost staví nejen náš region před zásadní výzvy zajištění udržitelného a ufinancovatelného systému péče o potřebné: především seniory, ale i další skupiny obyvatel ohrožených sociálním vyloučením. Je potřeba v regionu udržet stávající a dále rozvíjet potřebné formy sociálních služeb, sociální práce a dalších forem sociálního začleňování. V regionu je stále neuspokojená poptávka po moderních nesegregačních formách seniorského, sociálního i startovacího bydlení, chybí denní stacionáře pro seniory, nedostatečná je paliativní péče s cílem zajistit umírajícím důstojný závěr života, pokud možno v domácím prostředí.

Poskytovatelé sociálních služeb se potýkají s nízkým ohodnocením jejich záslužné činnosti, nedostatečným zázemím, nepostačující personální kapacitou, problémem je nedostačující financování z veřejných zdrojů. V oblasti sociální péče je nadále potřeba uplatňovat strategické plánování a moderní metodické přístupy. Zaměřit se musíme na zlepšení situace osob ohrožených sociálním vyloučením, jak ve vztahu k zaměstnanosti, rovného přístupu ke vzdělání či prevence patologických jevů. Nadále je potřeba podporovat rozvoj sociálního podnikání a podpořit obce i soukromé investory v budování sociálního bydlení, které nepovede k segregaci cílových skupin. Nadále je nutno vybízet obyvatelstvo k projevům solidarity vůči potřebným a potlačování nenávistných projevů. V oblasti péče o seniory se nejedná jen o zajištění základních potřeb v oblasti zdravotnictví, bydlení, dostupnosti služeb, ale též zabránění sociálního odloučení. Je potřeba realizovat projekty a aktivity umožňující mezigenerační styk a aktivní trávení volného času.

Naplnění daných potřeb napomůže zlepšit dostupnost potřebných služeb pro obyvatele ohrožených chudobou a sociálním vyloučením, vytvoří podmínky pro snížení odchodu obyvatel z území působnosti MAS, zvýší kvalitu života cílových skupin, sníží výskyt sociálně-patologických jevů.

Rozvojová potřeba D: Veřejná infrastruktura a komunikace

Zajištění základní infrastruktury a bezpečné dopravní komunikace jsou základem spokojeného života obyvatel venkova. Dostupnost kvalitní pitné vody, elektřiny či zemního plynu už dnes považujeme za standard, samozřejmě s nutností zajištění údržby těchto sítí. Pozornost se přesouvá k budování splaškových kanalizací a sítí vysokorychlostního internetu v menších sídlech, kde tato infrastruktura dosud chybí. Obce trpí stálým nedostatkem pozemků pro výstavbu soukromého bydlení, ač tyto snahy sebou nesou i negativní jevy jako přílišný zábor kvalitní zemědělské půdy či nepřírozené rozrůstání ploch intravilánů. Zasítování pozemků přináší enormní finanční zátěž obcím.

Venkov se také potýká s problémem rušení běžných služeb jako jsou pošty, prodejny, drobné služby. Ač se jedná vesměs o soukromé podnikání, je potřeba podpořit zachování těchto služeb za využití veřejných prostředků.

Dlouhodobě je potřeba udržovat a dále zkrášlovat veřejná prostranství obcí, parků, hřbitovů či stav památek místního významu. Většina obcí se dnes může pyšnit krásně zrekonstruovanými obecními úřady, v mnohem horším stavu jsou často ale kulturní domy, kotelny, obecní sklady či místní školy. I zde je potřeba investovat do této infrastruktury, aby byla nadále zachována funkce těchto budov a byla zajištěna jejich dlouhodobá údržba.

Region dlouhodobě řeší optimalizaci veřejné dopravy. Je potřeba vyvážit požadavky na dopravní obslužnost s nutností dotování provozu z veřejných prostředků. Obyvatelé stále preferují

neekonomickou a životní prostředí zatěžující osobní dopravu automobily. Ta naráží na špatný stav komunikací a rostoucí požadavky na bezpečnost provozu také pro cyklisty či chodce. Tento dlouhodobě podfinancovaný sektor je tak potřeba významně sanovat a zaměřit se na rekonstrukce havarijních stavů komunikací, dobudování chodníků, koridorů a obecně jakýchkoliv prvků zlepšujících bezpečnost dopravy. Město Hranice a některé obce čekají na dobudování Palačovské spojky, plánuje se výstavba severovýchodního obchvatu města, na vybudování čeká moderní terminál, který spojí v Hranicích autobusové a hlavní vlakové nádraží. Problémem je nedostatek parkovacích míst nejen v Hranicích, ale už i v mnoha menších obcích. Trvalým problémem regionu je zatížení nákladní dopravou, která je řešitelná stavbou obchvatů, přivaděčů a preferencí průmyslové dopravy po železnici.

Vedení obcí, odborníci i sami obyvatelé mají tendenci preferovat cyklistickou dopravu nejen pro rekreaci, ale také k dopravě do zaměstnání, škol či za službami. Tento chvályhodný trend ovšem vyžaduje dále budovat a propojovat síť místních i nadregionálních cyklostezek včetně doprovodné infrastruktury jako jsou úschovny či dobíjecí stanice pro elektrokola. Důležité je zabezpečit křížení cyklodopravy s jinými módy dopravy.

Investice do zvýšení bezpečnosti dopravy napomohou lepší prostupnosti jak samotných obcí, tak širšího území. Vytvoří podmínky pro snížení zátěže území individuální automobilovou dopravou, omezí střety mezi jednotlivými dopravními módy, zpřístupní veřejnou dopravu osobám s omezením pohybu, zvýší atraktivitu cyklo, pěší a veřejné dopravy, čímž umožní lepší dostupnost území pro širší cílové skupiny obyvatel i návštěvníků.

Rozvojová potřeba E: Zlepšování stavu životního prostředí

Stav životního prostředí je často neprávem opomíjeným, ale stále zásadnějším faktorem trvale udržitelného kvalitního venkovského života. Ač je zlepšování stavu životního prostředí hlasitě proklamovaným cílem všech strategií na nadnárodní, národní, krajské či místní úrovni, sledujeme, jak se negativní jevy stále více projevují a ohrožují spokojený a bezpečný život budoucích generací. Pokud se podaří eliminovat jeden jev, kterým například v minulých dekáдах byla hrozba povodní, objeví se během pár let jiná velká ohrožení, aktuálně například hrozba sucha nebo likvidace lesů kůrovcem.

V regionální strategii tak mají potřeby a cíle v oblasti životního prostředí nejrozsáhlejší prostor. Jedná se například o potřeby v oblasti energetických úspor s cílem odklonu od spotřeby fosilních paliv a neobnovitelných zdrojů energie. Nadále jsou potřeba opatření jak v oblasti infrastruktury a technologií, tak také v oblasti environmentálního vzdělávání a osvěty. Velkou nadějí může být aplikace komunitní energetiky, což si ovšem vyžádá propracované strategické plány, dlouhou přípravu a finančně náročné zavádění do praxe. Velkým tématem je likvidace, a především znovuvyužití odpadů. Pozornost se od relativně rozvinutého třídění odpadů stáčí k jeho dalšímu využití, v němž má nejen náš region, ale celý stát ještě značné rezervy. Je potřeba podpořit rozběhnutí oběhového hospodářství i na lokální úrovni.

Nadále je potřeba bojovat s negativními jevy jako jsou přílišné emise škodlivin a prašnost v ovzduší, ať už z průmyslu, dopravy či z vytápění. Samostatnou kapitolou je obnova lesů po kalamitách, realizace protierozních opatření, zajištění zadržování dešťové vody v intravilánech i v zemědělské a zalesněné krajině. Dlouhodobým cílem a přáním obyvatel je zachování venkovského rázu krajiny, pestrosti, biodiverzity, ale zároveň i prostupnosti krajiny. Z obecných problémů a stavu si mimořádnou pozornost zaslouží stále nedocenená jedinečnost lokality Hranického krasu, kde se na malém území nachází hned několik světově výjimečných fenoménů v čele s nejhlubší propastí, jeskyní s nezvyklým způsobem vzniku i unikátními vývěry plynu CO₂ a zdroje kvalitních minerálních vod. Dlouhodobě je prokázán pozitivní vliv komplexních pozemkových úprav, budování ÚSES, je potřeba v tomto trendu dále pokračovat.

Stále významnější kapitolou je hospodaření s vodou. Jak v oblasti ekologické likvidace a znovuvyužití odpadních vod, tak již vzpomenutého zadržování vody v krajině, a i nadále budování přírodě blízkých protipovodňových opatření. Velkým kontroverzním tématem pro další období je plánována výstavba vodního díla Skalička, kde se odborníci a ni veřejnost prozatím nedokáží shodnout na zvoleném řešení

(poldr versus přehrada) stejně jako možnými dopady na celou lokalitu v čele s Hranickým krasem, který se nachází v těsné blízkosti po proudu řeky Bečvy.

Významným faktorem pro stav životního prostředí je také intenzivní zemědělská činnost, přičemž v tomto sektoru jsou na stole velké výzvy zásadní změny způsobu hospodaření. Stále v regionu existují nevyužitá areály často s ekologickými zátěžemi.

Rozvojová potřeba F: Rozvoj cestovního ruchu

Cestovní ruch se musí obzvláště v době covidové pandemie vyrovnávat s mnohdy likvidačními výkyvy a omezeními. Zároveň nedávné období nastolilo mnohé otázky o prospěšnosti nebo naopak přílišné zátěži rozvinutého a intenzivního cestovního ruchu pro udržitelný rozvoj venkovských lokalit jako je Hranicko. V tomto sektoru je tak potřeba neustále hledat vyvážený a strategický přístup s ohledem na potřeby v oblasti ekonomické, ale i ekologické. Aktéři v regionu se ovšem shodli na potřebě dále cestovní ruch v lokalitě rozvíjet. Problémem je aktuálně chybějící destinační management turistické lokality a také nedostatečná spolupráce a sdílení zkušeností se sousedními či jinými regiony. Aby region uspěl ve vzrůstající konkurenci venkovské turistiky je potřeba dále pracovat na kvalitním marketingu lokality, zavádění moderních trendů v propagaci, orientaci či plánování programů návštěvníků regionu. Hlavními turistickými lákadly jsou město Hranice, Lázně Teplice nad Bečvou, Hranický kras, Cyklostezka Bečva a historické památky rozesté po celém regionu. Je tak potřeba zaměřit se v propagaci, zkvalitňování služeb a síťování právě na tyto lokality. Identifikovanou potřebou je také budování infrastruktury pro kongresový cestovní ruch, kdy v regionu chybí důstojné a dostačující prostory a zázemí. Vzhledem k atraktivitě přírodních a historických památek je v regionu překvapivá absence doprovodných turistických aktivit jako jsou např. biketrailové trati, lanová centra či rozhledny. Důležité je také se věnovat zpřístupňování a rekonstrukcím památek místního významu, vedle toho je ale potřeba zaměřit se i na zachování a využití nehmotného kulturního dědictví v cestovním ruchu i v zachování soudržnosti místních obyvatel k rodnému kraji.

3. Strategická část

3.1 Strategický rámec

3.1.1 Vize regionu Hranicko 2028

Hranicko je region, který v žádné ze základních oblastí kvality života na venkově nezaostává za obdobnými regiony v Česku, naopak v mnoha oblastech nad nimi vyčnívá.

3.1.2 Strategické cíle

Strategický cíl 1: Žít a pracovat ve vzdělaném, přátelském a trvale udržitelném regionu s dostupným sebeuplatněním, pestrým společenským životem, dostatečnou péčí o potřebné, kvalitní infrastrukturou, čistým životním prostředím a vysokým návštěvníckým potenciálem.

Indikátor: **Počet obyvatel území MAS**

3.1.3 Specifické cíle a opatření Strategického rámce

Pzn.: V rámci přípravy strategie na půdě pracovních skupin a řešitelského týmu bylo původně do hierarchie vřazeno mezi strategický cíl a specifické cíle ještě 6 prioritních oblastí. Tato vrstva byla nakonec vzhledem ke zpřehlednění a přiblížení požadovanému vzoru ze strategické části vypuštěna. Pro zachování interní návaznosti jsme však ponechali původní číslování specifických cílů, kdy první číslovka rozlišuje přiřazení k původním 6 prioritám.

Rozvojové potřeby identifikované pod jednotlivými specifickými cíli se vztahují vždy na všechna podřazená opatření.

Specifický cíl 1.1. Zakládání a rozvoj mikro a malého podnikání

Rozvojová potřeba A: Rozvoj mikro- a malého podnikání, podpora zaměstnanosti a vzdělávání

Opatření 1.1.1.: Infrastruktura pro zakládání a rozvoj mikro a malých podniků

nákup technologií, IT, know-how, mobilní techniky a strojů, výstavba a rekonstrukce budov, provozů vč. infrastruktury a sítí, prodej a oprava, zachování a veřejná podpora drobných služeb a venkovských prodejen

Opatření 1.1.2.: Diverzifikace činností nezemědělské povahy pro zemědělce

nákup technologií, IT, know-how, mobilní techniky a strojů, výstavba a rekonstrukce budov, provozů vč. infrastruktury a sítí, prodej a oprava, služby pro obce s využitím techniky

Opatření 1.1.3.: Další rozvoj nevyužitých ploch

revitalizace brownfields a okolí, propojení s databázemi kraje a státu

Opatření 1.1.4.: Vznik podnikatelského inkubátoru v regionu

poradenství, poskytnutí prostor, služeb, know-how, spolupráce se středními školami, vyhledávání investorů, stáže, dotační poradenství

Specifický cíl 1.2. Udržení nezaměstnanosti na hranici celostátního průměru

Rozvojová potřeba A: Rozvoj mikro- a malého podnikání, podpora zaměstnanosti a vzdělávání

Opatření 1.2.1.: Komplexní podpůrná síť obtížně zaměstnatelných osob

zapojení zdravotně postižených osob, poskytování finanční gramotnosti, řešení exekucí, dluhových pastí, motivační aktivity

Opatření 1.2.2.: Zlepšení situace rodičů při návratu na trh práce

podpora dětských družin, klubů, táborů, udržení dětských skupin, podpora individuální péče o děti, vzdělávání chův, sdílení pracovních míst, zkrácené úvazky, homeoffice

Opatření 1.2.3.: Sladování kvalifikace absolventů a nezaměstnaných s potřebami trhu práce

společné burzy škol a firem, stipendia, podpora a propagace učňovských oborů, podpora spolupráce firem a škol vč. zřízených krajem

Opatření 1.2.4.: Dlouhodobé a stabilní programy „veřejně prospěšných prací“ v režii obcí

dotace na VPP od úřadu práce, programy VPP řízené obcemi

Specifický cíl 1.3. Propojování místní výroby a spotřeby

Rozvojová potřeba A: Rozvoj mikro- a malého podnikání, podpora zaměstnanosti a vzdělávání

Opatření 1.3.1.: Modernizace zemědělských podniků

nákup technologií, IT, know-how, mobilní techniky a strojů, výstavba a rekonstrukce budov, provozů vč. infrastruktury a sítí - prvovýroba, zavádění ekologických řešení

Opatření 1.3.2.: Modernizace potravinářských podniků

nákup technologií, IT, know-how, mobilní techniky a strojů, výstavba a rekonstrukce budov, provozů vč. infrastruktury a sítí - zpracování

Opatření 1.3.3.: **Podpora odbytu místních zemědělských a potravinářských produktů**

podpora krátkých dodavatelských řetězců, regionální systém distribuce místních výrobků (eshop, rozvoz, kamenný výdej, bedničky, logistika, prodej formou tržních míst), propojení s gastro sektorem

Opatření 1.3.4.: **Marketing místních výrobků a služeb**

ucelená propagace, další rozvoj značky MORAVSKÁ BRÁNA regionální produkt®, katalog, databáze služeb a řemesel z regionu

Specifický cíl 1.4. Zlepšení dostupnosti a kvality vzdělávání

Rozvojová potřeba: **A: Rozvoj mikro- a malého podnikání, podpora zaměstnanosti a vzdělávání**

Opatření 1.4.1.: **Vybavenost a dostupnost vzdělávacích zařízení**

zajištění bezbariérových přístupů, rekonstrukce a vybavení odborných učeben, jídelen, tělocvičen a dalšího zázemí

Opatření 1.4.2.: **Zkvalitnění výuky a kompetencí pedagogů**

odborné semináře a exkurze pro pedagogy, učení nových metod výuky

Opatření 1.4.3.: **Navazování spolupráce mezi školami a firmami, studentské stáže a praxe, exkurze**

tvorba partnerství mezi všemi aktéry na trhu práce, propojování místních škol a podniků, spolupráce při vytváření koncepcí výuky a praxe

Opatření 1.4.4.: **Vzdělávací programy pro obyvatele v rámci neformálního a celoživotního vzdělávání a rozvoje kvalifikačních předpokladů**

vzdělávací, informační a odborné semináře pro veřejnost, kurzy pro nezaměstnané, univerzity třetího věku, exkurze za poznáním nových technologií

Opatření 1.4.5.: **Kvalitní a dostatečné vzdělávání dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem**

doučování, spolupráce s rodiči, školní kluby, další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti speciální pedagogiky a psychologie ad.

Specifický cíl 2.1. Pestrá a dosažitelná nabídka trávení volného času v obcích

Rozvojová potřeba: **B: Rozvoj komunitního života a kvalitního trávení volného času**

Opatření 2.1.1.: **Finanční podpora pořádání kulturních, společenských, sportovních akcí**

další rozvoj grantových regionálních programů, prioritní podpora nadregionálních akcí, výročí založení obcí, spolků apod.

Opatření 2.1.2.: **Podpora spolků a organizací zaměřených na trávení volného času**

motivační aktivity pro zapojování dětí a mládeže, hledání leaderů a aktivních členů pro činnost spolků, sladění aktivní činnosti s pracovními a rodinnými povinnostmi, motivační odměny (i nefinanční) pro aktéry, sdílení zkušeností mezi lídry, navazování spolupráce mezi spolky z různých regionů

Opatření 2.1.3.: **Podpora volnočasových aktivit**

exkurze, semináře, kurzy obnovující a rozvíjející tradiční dovednosti a zvyky

Specifický cíl 2.2. Další rozvoj a údržba zázemí pro spolkovou a sportovní činnost

Rozvojová potřeba: **B: Rozvoj komunitního života a kvalitního trávení volného času**

Opatření 2.2.1.: **Budování, rekonstrukce, opravy zázemí a nákup vybavení pro spolkovou, komunitní a sportovní činnost**

klubovny, knihovny, kulturní domy, hasičské zbrojnice, komunitní centra, zařízení pro trávení volného času matek s dětmi, hřiště, sklady vybavení, šatny, vyletiště, pořizování mobilního vybavení pro podporu kulturních a sportovních akcí

Opatření 2.2.2.: **Informační a poradenská síť pro NNO**

právní, účetní, GDPR servis, dotační management a poradenství

Specifický cíl 2.3. Zapojování obyvatel do života obce

Rozvojová potřeba: **B: Rozvoj komunitního života a kvalitního trávení volného času**

Opatření 2.3.1.: **Podpora setkávání a aktivního zapojování seniorů**

zakládání klubů seniorů v menších obcích, přenos zkušeností z Hranic, vyhledání a zaučení lídrů, celoživotní vzdělávání, vytváření zázemí pro činnost, navazování spolupráce mezi školami a seniory, navázání spolupráce s univerzitami třetího věku (pro menší obce), regionální koordinátor pro práci se seniory

Opatření 2.3.2.: **Zapojování dětí a mládeže do obnovy kulturního a historického dědictví venkova**

soutěže, osvětové pořady a akce, mezigenerační styk, setkávání se, osvěta mezi rodiči - cíle a pozitiva spolkového života, společné aktivity s rodiči a prarodiči

Opatření 2.3.3.: **Podpora komunitního plánování**

vzdělávání aktérů, osvěta, poradenství, ukázky dobré praxe, pomoc s propagací, metodická pomoc

Opatření 2.3.4.: **Posilování místní paměti**

osobnosti, studie, publikace, sbírky lidové slovesnosti, historie obcí, kroniky, tradice, zvyky a obyčeje atd.

Specifický cíl 2.4. Spolupráce a výměna zkušeností mezi obcemi

Rozvojová potřeba: **B: Rozvoj komunitního života a kvalitního trávení volného času**

Opatření 2.4.1.: **Sdílení účetních služeb**

zajištění společné účetní (např. pro 2 či více obcí)

Opatření 2.4.2.: **Členství v organizacích zastupujících a spojujících obce**

výměna zkušeností mezi regiony, zapojování se do struktur mikroregionů, svazů obcí, servis města ORP vůči obcím

Opatření 2.4.3.: **Zajištění informačního servisu mezi obcemi**

pořádání kulatých stolů a porad

Specifický cíl 3.1. Udržitelnost, zlepšování úrovně a rozšíření nabídky potřebných sociálních služeb a sociální práce

Rozvojová potřeba: **C: Podpora sociálního začleňování, kvalitní sociální služby**

Opatření 3.1.1.: **Budování infrastruktury pro doplnění nabídky sociálních služeb**

budování chráněných a terapeutických dílen, další infrastruktura dle identifikovaných potřeb

Opatření 3.1.2.: **Rozšíření, udržení a zkvalitnění lidských kapacit u stávajících poskytovatelů sociálních služeb**

podpora terénních, asistenčních, pečovatelských služeb, osvěta, informovanost vůči klientům, vedení obcí, lékařům, mobilní hospicová služba, sociální terénní služba ve vybraných (především sociálně vyloučených) lokalitách

Opatření 3.1.3.: **Strategické plánování a koordinovaný přístup k sociálním problémům regionu**

aplikace a průběžná aktualizace Komunitního plánu sociálních služeb, aplikace Koordinovaného přístupu k existujícím sociálně vyloučeným lokalitám, zabraňování vzniku nových sociálně vyloučených lokalit

Opatření 3.1.4.: **Zlepšení situace osob ohrožených sociálním vyloučením**

Poskytování poradenství a sociální práce pro jednotlivce a rodiny, koordinace přístupu s dalšími aktéry veřejného i neziskového sektoru, podpora rodičů a dětí ohrožených školním neúspěchem, Poradenství v oblasti předlužení, Participace osob ohrožených sociálním vyloučením na životě obce a místní komunity, Podpora veřejně prospěšných pracovních míst a společensky účelných pracovních míst

Specifický cíl 3.2. Podpora sociálního podnikání

Rozvojová potřeba: **C: Podpora sociálního začleňování, kvalitní sociální služby**

Opatření 3.2.1.: **Infrastruktura pro sociální podnikání**

rekonstrukce, obnova budov, nákup vybavení, technologií

Opatření 3.2.2.: **Lidské kapacity pro sociální podnikání**

měkká podpora rozběhu sociálních podniků

Specifický cíl 3.3. Podpora sociálního bydlení

Rozvojová potřeba: **C: Podpora sociálního začleňování, kvalitní sociální služby**

Opatření 3.3.1.: **Budování sociálního bydlení**

startovací byty, malometrážní byty, byty pro seniory, DPS vč. související infrastruktury a přístupových cest
krizové bydlení, přestavby domů pro sociální bydlení

Specifický cíl 4.1. Doplnění chybějící a údržba stávající veřejné infrastruktury

Rozvojová potřeba: **D: Veřejná infrastruktura a komunikace**

Opatření 4.1.1.: **Budování, údržba a opravy síťové infrastruktury**

kanalizace, budování obecních a systémů domovních ČOV, vodovody, infrastruktura pro vysokorychlostní internet, další rozvodné sítě

podpora budování decentralizovaných systémů likvidace odpadních vod, úsporné veřejné osvětlení, zavádění SMART řešení, dobíjecí stanice pro elektromobilitu, síťování stavebních míst

Opatření 4.1.2.: **Revitalizace veřejných prostranství**

parky, hřbitovy, návsi, centra obcí, památky místního významu

Opatření 4.1.3.: **Zachování veřejných služeb**

pošty, zdravotnické zařízení, knihovny

Opatření 4.1.4.: **Rekonstrukce, údržba veřejných budov**

obecní úřady, školy, kotelny, sály, garáže, sklady, technické zázemí, zajištění bezbariérových přístupů

Specifický cíl 4.2. Odstranění havarijních stavů a zlepšení stavu a bezpečnosti komunikací

Rozvojová potřeba: **D: Veřejná infrastruktura a komunikace**

Opatření 4.2.1.: **Obnova, rekonstrukce krajských a místních komunikací a chodníků**

prosazování společných zájmů v obnově a budování komunikací I., II., a III. třídy, obnova, rekonstrukce místních komunikací a chodníků

Opatření 4.2.2.: **Budování bezpečnostních prvků na komunikacích**

přechody, osvětlení, ostrůvky, bezbariérové úpravy, kruhové křižovatky, ochrana před střetem se zvěří, zavádění SMART řešení

Opatření 4.2.3.: **Snížení negativních jevů dopravy**

dobudování Palačovské spojky, usměrňování těžké nákladní a zemědělské dopravy, realizace protihlukových opatření, zajištění návaznosti autobusové a vlakové dopravy

Specifický cíl 4.3. Zvýšení podílu veřejné a nemotorové dopravy

Rozvojová potřeba: **D: Veřejná infrastruktura a komunikace**

Opatření 4.3.1.: **Zkvalitňování přestupních bodů a zastávek mezi individuální a hromadnou dopravou**

vybudování integrovaného přestupního terminálu Hranice, zastávky vlakové a autobusové dopravy, přestupní terminály vč. parkování pro kola

Opatření 4.3.2.: **Budování a provázanost stezek pro bezmotorovou (zejména cyklo) dopravu**

budování rekonstrukce cyklostezek vč. doprovodné infrastruktury, cyklopruhy, dobíjecí stanice pro elektrokola

Specifický cíl 5.1. Zvyšování energetických úspor a optimalizace hospodaření s energiemi

Rozvojová potřeba: **E: Zlepšování stavu životního prostředí**

Opatření 5.1.1.: **Osvěta veřejnosti v oblasti energetických úspor**

environmentální výchova a vzdělávání obyvatel v oblasti energetických úspor, využívání OZE a nakládání s odpady

Opatření 5.1.2.: **Energetické úspory v objektech veřejné vybavenosti, podnikatelských objektech a objektech určených k bydlení**

omezování tepelných ztrát (zateplování vnějších plášťů budov, výměny oken a dveří, izolace střech a základů), zvyšování podílu obnovitelných zdrojů energie (tepelná čerpadla, fotovoltaické panely na budovách), změna zdrojů vytápění, úspory v osvětlení, prvky pasivních domů (rekuperace, využívání odpadní vody a tepla, zelené střechy aj.),

Opatření 5.1.3.: **Zavádění a rozvoj komunitní energetiky**

společný nákup energií obcemi, získávání znalostí a zkušeností, osvěta, zakládání družstev, příprava infrastruktury

Specifický cíl 5.2. Efektivní systém recyklace, likvidace a dalšího zpracování odpadů

Rozvojová potřeba: **E: Zlepšování stavu životního prostředí**

Opatření 5.2.1.: **Podpora vícedruhového třídění a recyklace odpadů**

zlepšení dostupnosti kontejnerů, efektivní svoz více druhů odpadů (plasty, tetrapak, sklo, kov, aj.), podpora domovního, komunitního a obecního kompostování

Opatření 5.2.2.: **Propojování regionálních systémů nakládání s odpady**

podpora vzniku dílčích prvků sítě (sběrné dvory, sběrná místa, dotřídovací linky, kompostárny, případné vybudování zařízení pro energetické využití nerecyklovatelných složek odpadů, zvýšení možností třídění více složek odpadů

Specifický cíl 5.3. Prevence a snížení dopadů negativních jevů

Rozvojová potřeba: **E: Zlepšování stavu životního prostředí**

Opatření 5.3.1.: **Snížení emisí do ovzduší**

Obměna zdrojů tepla, podpora pastevního chovu, nízkoemisní a bezemisní vozidla pro veřejnou osobní dopravu, přesun dopravy na železnici, využívání odpadního tepla, zvýšení energetické účinnosti kotlů ad.

Opatření 5.3.2.: **Obnova lesů**

boj s kůrovcem, opatření proti dopadům sucha, pestrá druhová skladba, výsadba původních druhů s důrazem na stanovištně vhodný výběr, převod monokultur (převážně smrkových) na smíšené porosty, likvidace invazních a nepůvodních dřevin a minimalizace jejich dalších výsadeb, regulace stavu zvěře

Opatření 5.3.3.: **Krajinná protierozní opatření pro obnovu prostupnosti a přirozených funkcí krajiny**

remízky, obnova polních a lesních cest ÚSES, včetně doprovodné výsadby dřevin, odbahnění vodních nádrží, rybníků, vodních toků, přechody přes frekventované komunikace pro divoce žijící zvěř

Opatření 5.3.4.: **Zachování jedinečnosti a přírodní hodnoty lokality Hranického krasu**

výzkumné a územní studie, návrhy opatření, strategický přístup k lokalitě, chráněná území

Specifický cíl 5.4. Dokončení komplexních pozemkových úprav

Rozvojová potřeba: **E: Zlepšování stavu životního prostředí**

Opatření 5.4.1.: **Podpora realizace komplexních pozemkových úprav**

osvěta a zvyšování zájmu občanů v oblasti KPÚ, podpora a propagace veřejného projednávání KPÚ občanů, úředníků a projektantů

Opatření 5.4.2.: **Komplexní krajinářské studie**

zpracování komplexních krajinářských studií jednotlivých obcí i celého území ORP

Opatření 5.4.3.: **Budování a obnova krajinotvorných prvků, společných zařízení a územních systémů ekologické stability (ÚSES)**

výsadby dřevin (jednotlivých i skupinových, obnova remízů, větrolamů, alejí a stromořadí, podpora keřových porostů, budování a obnova vodních stanovišť (mokřady, revitalizace toků, tůň, rybníky a vodní nádrže, aj.), budování biocenter, biokoridorů a propojování sítě ÚSES

Specifický cíl 5.5. Ekologické nakládání s vodou

Rozvojová potřeba: **E: Zlepšování stavu životního prostředí**

Opatření 5.5.1.: **Podpora ekologické likvidace odpadních vod**

zvyšování podílu čištění odpadních vod v soukromých (rodinné a bytové domy), komerčních a průmyslových (podniky, továrny, obchodní domy, budovy cestovního ruchu) a veřejných (úřady, školská a zdravotnická zařízení)

aj. objektech, decentralizace čištění odpadních vod a sdružené čištění odpadních vod (průmyslové areály, chatové oblasti, aj.), využívání odpadních kalů pro další zpracování, preference přírodních způsobů čištění odpadních vod (kořenové čistírny)

Opatření 5.5.2.: Hospodaření s dešťovou vodou v intravilánech

podpora vzniku ploch vyhrazených pro zasakování dešťové vody v intravilánech (travnaté průlehy podél komunikací, terénní úpravy v parcích, vodní prvky, aj.) podpora instalace zasakovacích prvků na budovách a v jejich okolí (zelené střechy a fasády, nádrže, šterková zasakovací parkovací místa, aj.), obnova a péče o obecní studny, propustné povrchy na veřejných prostranstvích,

Opatření 5.5.3.: Zadržování vody v krajině

zatravnění niv a erozí ohrožených částí krajiny, budování mokřadů, malé vodní nádrže, revitalizace toků aj.), studánky a prameny ve volné krajině, plošná, agrolesnická a biotechnická opatření, opatření na tocích

Opatření 5.5.4.: Protipovodňová, přírodě blízká protipovodňová a protierozní opatření

budování prvků protipovodňové a protierozní ochrany s preferencí přírodě blízkých před ryze technickými opatřeními (budování mokřadů, revitalizace vodních toků, aj.)

Specifický cíl 6.1. Zlepšení řízení a prohloubení spolupráce v cestovním ruchu

Rozvojová potřeba: **F: Rozvoj cestovního ruchu**

Opatření 6.1.1.: Řízení cestovního ruchu v lokalitě

vybudování destinačního managementu lokality, monitoring cestovního ruchu, podpora zavádění Oficiální jednotné klasifikace ubytovacích zařízení a dalších certifikačních systémů

Opatření 6.1.2.: Prohloubení spolupráce turistických lokalit

spolupráce s okolními regiony a kraji, Sdružením CR Střední Morava a Czech Tourism, navázání spolupráce s obdobným partnerským regionem

Specifický cíl 6.2. Profesionální a efektivní marketing turistické lokality

Rozvojová potřeba: **F: Rozvoj cestovního ruchu**

Opatření 6.2.1.: Využívání ICT technologií

využívání informačních technologií a aplikací v cestovním ruchu vč. zajištění kvalitních a aktuálních dat, síť QR kódů, moderní informační systém pro návštěvníky regionu

Opatření 6.2.2.: Cyklostezka Bečva

marketing a rozšiřování služeb, zlepšení orientace a značení, napojení na další páteřní cyklostezky

Specifický cíl 6.3. Propojování a zkvalitnění stávajících služeb cestovního ruchu

Rozvojová potřeba: **F: Rozvoj cestovního ruchu**

Opatření 6.3.1.: Infrastruktura drobných ubytovacích zařízení

zkvalitňování a rozšiřování kapacity stávajících ubytovacích a stravovacích kapacit, zvyšování standardu ubytování a rozvoj doprovodného zázemí, budování ubytování na zemědělských farmách, agroturistika budování doprovodných sportovních ploch

Opatření 6.3.2.: Propojování nabídky služeb cestovního ruchu v regionu

další rozvoj balíčků zážitků a rezervačního systému, rozvoj partnerské spolupráce s poskytovateli služeb koncentrace atraktivit a služeb cestovního ruchu do „minicenter“, propojení odbytu místních produktů s cestovním ruchem

Opatření 6.3.3.: Budování infrastruktury pro kongresový cestovní ruch

rekonstrukce Sokolovny Hranice, navýšení ubytovacích a stravovacích kapacit

Specifický cíl 6.4. Zpestření nabídky turistických cílů a aktivit

Rozvojová potřeba: **F: Rozvoj cestovního ruchu**

Opatření 6.4.1.: Strategické řešení rozvoje lokality Hranické propasti a Hranického krasu

vybudování IC a expozice Hranická propast, vznik komplexní strategické studie

Opatření 6.4.2.: Budování stezek a okruhů

naučné stezky pro pěší, vznik a rozšiřování a údržba cykloturistiky – značení, cyklotrasy, služby na trasách
budování odpočinkových ploch určených pro návštěvníky regionu

Opatření 6.4.3.: Budování atraktivit

minizoo, lezecké stěny, lanová centra, letní bobová dráha, ubytování v korunách stromů, biketrailové trati

Opatření 6.4.4.: Zpřístupňování památek místního významu veřejnosti

přístupové komunikace, parkoviště, sociální zařízení, informační systémy

Specifický cíl 6.5. Podpora záchrany hmotného i nehmotného kulturního dědictví

Rozvojová potřeba: **F: Rozvoj cestovního ruchu**

Opatření 6.5.1.: Rekonstrukce, záchrana, obnova a údržba památek místního významu

Opatření 6.5.2.: Obnova a propagace nehmotného dědictví

tradiční kuchyně, řemesla, významné osobnosti, zvyky apod.

Opatření 6.5.3.: Budování a síťování a údržba místních expozic a muzeí a jejich využití v cestovním ruchu

Tabulka 3 Schéma hierarchie cílů a opatření SCLLD

STRATEGICKÝ CÍL	INDIKÁTOR STRATEGICKÉH O CÍLE	SPECIFICKÝ CÍL		OPATŘENÍ	
		ČÍSLO	NÁZEV	ČÍSLO	NÁZEV
Žít a pracovat ve vzdělaném, přátelském a trvale udržitelném regionu s dostupným sebeuplatněním, pestrým společenským životem, dostatečnou péčí o potřebné, kvalitní infrastrukturu, čistým životním prostředím a vysokým návštěvnickým potenciálem.	Počet obyvatel území MAS	1.1.	Zakládání a rozvoj mikro- a malého podnikání	1.1.1.	Infrastruktura pro zakládání a rozvoj mikro a malých podniků
				1.1.2.	Diverzifikace činností nezemědělské povahy pro zemědělce
				1.1.3.	Další rozvoj nevyužitých ploch
				1.1.4.	Vznik podnikatelského inkubátoru v regionu
		1.2.	Udržení nezaměstnanosti na hranici celostátního průměru	1.2.1.	komplexní podpůrná síť obtížně zaměstnatelných osob
				1.2.2.	Zlepšení situace rodičů při návratu na trh práce
				1.2.3.	Sladování kvalifikace absolventů a nezaměstnaných s potřebami trhu práce
				1.2.4.	Dlouhodobé a stabilní programy „veřejně prospěšných prací“ v režii obcí
		1.3.	Propojování místní výroby a spotřeby	1.3.1.	Modernizace zemědělských podniků
				1.3.2.	Modernizace potravinářských podniků
				1.3.3.	Podpora odbytu místních zemědělských a potravinářských produktů
				1.3.4.	Marketing místních výrobků a služeb
		1.4.	Zlepšení dostupnosti a kvality vzdělávání	1.4.1.	Vybavenost a dostupnost vzdělávacích zařízení
				1.4.2.	Zkvalitnění výuky a kompetencí pedagogů
				1.4.3.	Navazování spolupráce mezi školami a firmami, studentské stáže a praxe, exkurze
				1.4.4.	Vzdělávací programy pro obyvatele v rámci neformálního a celoživotního vzdělávání a rozvoje kvalifikačních předpokladů
				1.4.5.	Kvalitní a dostatečné vzdělávání dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem
		2.1.	Pestrá a dosažitelná nabídka trávení volného času v obcích	2.1.1.	Finanční podpora pořádání kulturních, společenských, sportovních akcí
				2.1.2.	Podpora spolků a organizací zaměřených na trávení volného času
				2.1.3.	Podpora volnočasových aktivit
		2.2.	Další rozvoj a údržba zázemí pro spolkovou a sportovní činnost	2.2.1.	Budování, rekonstrukce, opravy zázemí a nákup vybavení pro spolkovou, komunitní a sportovní činnost
				2.2.3.	Informační a poradenská síť pro NNO
				2.3.1.	Podpora setkávání a aktivního zapojování seniorů
2.3.	Zapojování obyvatel do života obce	2.3.2.	Zapojování dětí a mládeže do obnovy kulturního a historického dědictví venkova		
		2.3.3.	Podpora komunitního plánování		
		2.3.4.	Posilování místní paměti		

		2.4.	Spolupráce a výměna zkušeností mezi obcemi	2.4.1.	Sdílení účetních služeb
				2.4.2.	členství v organizacích zastupujících a spojujících obce
				2.4.3.	Zajištění informačního servisu mezi obcemi
		3.1.	Udržitelnost, zlepšování úrovně a rozšíření nabídky potřebných sociálních služeb a sociální práce	3.1.1.	Budování infrastruktury pro doplnění nabídky sociálních služeb
				3.1.2.	Rozšíření, udržení a zkvalitnění lidských kapacit u stávajících poskytovatelů sociálních služeb
				3.1.3.	Strategické plánování a koordinovaný přístup k sociálním problémům regionu
				3.1.4.	Zlepšení situace osob ohrožených sociálním vyloučením
		3.2.	Podpora sociálního podnikání	3.2.1.	Infrastruktura pro sociální podnikání
				3.2.2.	Lidské kapacity pro sociální podnikání
		3.3.	Podpora sociálního bydlení	3.4.	Budování sociálního bydlení
		4.1.	Doplnění chybějící a údržba stávající veřejné infrastruktury	4.1.1.	Budování, údržba a opravy síťové infrastruktury
				4.1.2.	Revitalizace veřejných prostranství
				4.1.3.	Zachování veřejných služeb
				4.1.4.	Rekonstrukce, údržba veřejných budov
		4.2.	Odstranění havarijních stavů a zlepšení stavu a bezpečnosti komunikací	4.2.1.	Obnova, rekonstrukce krajských a místních komunikací a chodníků
				4.2.2.	Budování bezpečnostních prvků na komunikacích
				4.2.3.	Snižování negativních jevů dopravy
		4.3.	Zvýšení podílu veřejné a nemotorové dopravy	4.3.1.	Zkvalitňování přestupních bodů a zastávek mezi individuální a hromadnou dopravou
				4.3.2.	Budování a provázanost stezek pro bezmotorovou (zejména cyklo) dopravu
		5.1.	Zvyšování energetických úspor a optimalizace hospodaření s energiemi	5.1.1.	Osvěta veřejnosti v oblasti energetických úspor
				5.1.2.	Energetické úspory v objektech veřejné vybavenosti, podnikatelských objektech a objektech určených k bydlení
				5.1.3.	Zavádění a rozvoj komunitní energetiky
		5.2.	Efektivní systém recyklace, likvidace a dalšího zpracování odpadů	5.2.1.	Podpora vícedruhového třídění a recyklace odpadů
5.2.2.	Propojování regionálních systémů nakládání s odpady				
5.3.	Prevence a snížení dopadů negativních jevů	5.3.1.	Snížení emisí do ovzduší		
		5.3.2.	Obnova lesů		
		5.3.3.	Krajinná protierozní opatření pro obnovu prostupnosti a přirozených funkcí krajiny		

			5.3.4.	zachování jedinečnosti a přírodní hodnoty lokality Hranického krasu	
		5.4.	Dokončení komplexních pozemkových úprav	5.4.1.	Podpora realizace komplexních pozemkových úprav
				5.4.2.	Komplexní krajinářské studie
				5.4.3.	Budování a obnova krajinotvorných prvků, společných zařízení a územních systémů ekologické stability (ÚSES)
				5.5.1.	Podpora ekologické likvidace odpadních vod
		5.5.	Ekologické nakládání s vodou	5.5.2.	Hospodaření s dešťovou vodou v intravilánech
				5.5.3.	Zadržování vody v krajině
				5.5.4.	Protipovodňová, přírodě blízká protipovodňová a protierozní opatření
				6.1.1.	Řízení cestovního ruchu v lokalitě
		6.1.	Zlepšení řízení a prohloubení spolupráce v cestovním ruchu	6.1.2.	Prohloubení spolupráce turistických lokalit
				6.2.1.	Využívání ICT technologií
		6.2.	Profesionální a efektivní marketing turistické lokality	6.2.2.	Cyklostezka Bečva
				6.3.1.	Infrastruktura drobných ubytovacích zařízení
		6.3.	Propojování a zkvalitnění stávajících služeb cestovního ruchu	6.3.2.	Propojování nabídky služeb cestovního ruchu v regionu
				6.3.3.	budování infrastruktury pro kongresový cestovní ruch
				6.4.1.	Strategické řešení rozvoje lokality Hranické propasti a Hranického krasu
		6.4.	Zpestření nabídky turistických cílů a aktivit	6.4.2.	Budování stezek a okruhů
				6.4.3.	Budování atraktivit
				6.4.4.	Zpřístupňování památek místního významu veřejnosti
				6.5.1.	Rekonstrukce, záchrana, obnova a údržba památek místního významu
		6.5.	Podpora záchrany hmotného i nehmotného kulturního dědictví	6.5.2.	Obnova a propagace nehmotného dědictví
				6.5.3.	Budování a síťování a údržba místních expozic a muzeí a jejich využití v cestovním ruchu

3.2 Vazba na Strategii regionálního rozvoje ČR 21+

Cíle Strategie CLLD nejsou v rozporu s cíli Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ („SRR ČR 21+“). Kapitola definuje příspěvek realizace SCLLD MAS Hranicko k naplnění cílů SRR ČR 21+. U každého opatření Strategického rámce SCLLD MAS Hranicko bylo určeno, který specifický cíl SRR ČR 21+ pomáhá dané opatření naplňovat. Provázanost cílů SCLLD MAS Hranicko a SRR ČR 21+ uvádí Tabulka č. 4.

Tabulka 4 Naplňování SRR ČR 21+ prostřednictvím opatření Strategického rámce SCLLD

Specifický cíl Strategického rámce SCLLD	Opatření Strategického rámce SCLLD	SPECIFICKÝ CÍL SRR ČR 21+
1.1. Zakládání a rozvoj mikro- a malého podnikání	1. 1. 1. Infrastruktura pro zakládání a rozvoj mikro a malých podniků	3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce. 5.1: Zvýšení diverzifikace ekonomických činností a podpora tvorby lokálních pracovních míst
	1. 1. 2. Diverzifikace činností nezemědělské povahy pro zemědělce	3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce. 5.1: Zvýšení diverzifikace ekonomických činností a podpora tvorby lokálních pracovních míst. 6.1: Posilovat koordinaci strategického a územního plánování.
	1. 1. 3. Další rozvoj nevyužitých ploch	4.6: Revitalizovat a regenerovat území. 6.1: Posilovat koordinaci strategického a územního plánování.
	1. 1. 4. Vznik podnikatelského inkubátoru v regionu	3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce. 4.1: Rostoucí podniky schopné se vyrovnávat se změnami na globálních trzích. 4.2: Zvýšení objemu přímých zahraničních investic s vyšší přidanou hodnotou ve strukturálně postižených krajích. 4.3: Podpořit růst inovační výkonnosti výzkumem a vývojem s většími přínosy pro hospodářství. 5.1: Zvýšení diverzifikace ekonomických činností a podpora tvorby lokálních pracovních míst
1.2. Udržení nezaměstnanosti na hranici celostátního průměru	1.2.1. Komplexní podpůrná síť obtížně zaměstnatelných osob	3.3: Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit. 5.3: Zajistit efektivní prevenci sociálního vyloučení a energetické chudoby a podporovat komunitní život v obcích
	1.2.2. Zlepšení situace rodičů při návratu na trh práce	5.1 Zvýšení diverzifikace ekonomických činností a podpora tvorby lokálních pracovních míst
	1.2.3. Sladování kvalifikace absolventů a nezaměstnaných s potřebami trhu práce	3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce. 4.4: Zajistit kompetentní lidi/pracovníky pro průmysl, služby a veřejnou správu. 5.1 Zvýšení diverzifikace ekonomických činností a podpora tvorby lokálních pracovních míst

	1.2.4. Dlouhodobé a stabilní programy „veřejně prospěšných prací“ v režii obcí	Opatření nenaplnuje žádný SC SRR ČR 21+
1.3. Propojování místní výroby a spotřeby	1.3.1. Modernizace zemědělských podniků	3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce. 4.1: Rostoucí podniky schopné se vyrovnávat se změnami na globálních trzích. 4.2: Zvýšení objemu přímých zahraničních investic s vyšší přidanou hodnotou ve strukturálně postižených krajích. 4.3: Podpořit růst inovační výkonnosti výzkumem a vývojem s většími přínosy pro hospodářství. 5.1: Zvýšení diverzifikace ekonomických činností a podpora tvorby lokálních pracovních míst
	1.3.2. Modernizace potravinářských podniků	3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce. 4.1: Rostoucí podniky schopné se vyrovnávat se změnami na globálních trzích. 4.2: Zvýšení objemu přímých zahraničních investic s vyšší přidanou hodnotou ve strukturálně postižených krajích. 4.3: Podpořit růst inovační výkonnosti výzkumem a vývojem s většími přínosy pro hospodářství. 5.1: Zvýšení diverzifikace ekonomických činností a podpora tvorby lokálních pracovních míst
	1.3.3. Podpora odbytu místních zemědělských a potravinářských produktů	3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce. 4.1: Rostoucí podniky schopné se vyrovnávat se změnami na globálních trzích. 4.2: Zvýšení objemu přímých zahraničních investic s vyšší přidanou hodnotou ve strukturálně postižených krajích. 4.3: Podpořit růst inovační výkonnosti výzkumem a vývojem s většími přínosy pro hospodářství. 5.1: Zvýšení diverzifikace ekonomických činností a podpora tvorby lokálních pracovních míst
	1.3.4. Marketing místních výrobků a služeb	3.1 Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce
1.4. Zlepšení dostupnosti a kvality vzdělávání	1.4.1. Vybavenost a dostupnost vzdělávacích zařízení	3.3 Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit
	1.4.2. Zkvalitnění výuky a kompetencí pedagogů	Opatření nenaplnuje žádný SC SRR ČR 21+
	1.4.3. Navazování spolupráce mezi školami a firmami, studentské stáže a praxe, exkurze	3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce. 5.1: Zvýšení diverzifikace ekonomických činností a podpora tvorby lokálních pracovních míst
	1.4.4. Vzdělávací programy pro obyvatele v rámci neformálního a celoživotního vzdělávání a rozvoje kvalifikačních předpokladů	3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce. 3.3: Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit. 5.1: Zvýšení diverzifikace ekonomických činností a podpora tvorby lokálních pracovních míst

	1.4.5. Kvalitní a dostatečné vzdělávání dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem	3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce. 3.3: Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit
2.1. Pestrá a dosažitelná nabídka trávení volného času v obcích	2.1.1. Finanční podpora pořádání kulturních, společenských, sportovních akcí	5.3: Zajistit efektivní prevenci sociálního vyloučení a energetické chudoby a podporovat komunitní život v obcích
	2.1.2. Podpora spolků a organizací zaměřených na trávení volného času	3.3: Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit. 5.3: Zajistit efektivní prevenci sociálního vyloučení a energetické chudoby a podporovat komunitní život v obcích
	2.1.3. Podpora volnočasových aktivit	3.3: Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit. 5.4 Zajištění dostatečné občanské vybavenosti
2.2. Další rozvoj a údržba zázemí pro spolkovou a sportovní činnost	2.2.1. Budování, rekonstrukce, opravy zázemí a nákup vybavení pro spolkovou, komunitní a sportovní činnost	3.3 Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit. 5.3: Zajistit efektivní prevenci sociálního vyloučení a energetické chudoby a podporovat komunitní život v obcích
	2.2.2. Informační a poradenská síť pro NNO	6.2: Rozvíjet strategické plánování na bázi funkčních regionů a posilovat spolupráci aktérů v území
2.3. Zapojování obyvatel do života obce	2.3.1. Podpora setkávání a aktivního zapojování seniorů	3.3: Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit. 5.3: Zajistit efektivní prevenci sociálního vyloučení a energetické chudoby a podporovat komunitní život v obcích
	2.3.2. Zapojování dětí a mládeže do obnovy kulturního a historického dědictví venkova	3.3: Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit. 5.3: Zajistit efektivní prevenci sociálního vyloučení a energetické chudoby a podporovat komunitní život v obcích. 6.2: Rozvíjet strategické plánování na bázi funkčních regionů a posilovat spolupráci aktérů v území.
	2.3.3. Podpora komunitního plánování	5.3: Zajistit efektivní prevenci sociálního vyloučení a energetické chudoby a podporovat komunitní život v obcích. 6.2: Rozvíjet strategické plánování na bázi funkčních regionů a posilovat spolupráci aktérů v území
	2.3.4. Posilování místní paměti	3.3: Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit.
2.4. Spolupráce a výměna zkušeností mezi obcemi	2.4.1. Sdílení účetních služeb	6.2: Rozvíjet strategické plánování na bázi funkčních regionů a posilovat spolupráci aktérů v území
	2.4.2. Členství v organizacích zastupujících a spojujících obce	6.2: Rozvíjet strategické plánování na bázi funkčních regionů a posilovat spolupráci aktérů v území
	2.4.3. Zajištění informačního servisu mezi obcemi	6.2: Rozvíjet strategické plánování na bázi funkčních regionů a posilovat spolupráci aktérů v území

3.1. Zlepšování úrovně a rozšíření nabídky potřebných sociálních služeb a sociální práce	3.1.1. Budování infrastruktury pro doplnění nabídky sociálních služeb	3.3: Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit. 5.3: Zajistit efektivní prevenci sociálního vyloučení a energetické chudoby a podporovat komunitní život v obcích
	3.1.2. Rozšíření, udržení a zkvalitnění lidských kapacit u stávajících poskytovatelů sociálních služeb	3.3: Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit. 5.3: Zajistit efektivní prevenci sociálního vyloučení a energetické chudoby a podporovat komunitní život v obcích
	3.1.3. Strategické plánování a koordinovaný přístup k sociálním problémům regionu	3.3: Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit. 5.3: Zajistit efektivní prevenci sociálního vyloučení a energetické chudoby a podporovat komunitní život v obcích. 6.2: Rozvíjet strategické plánování na bázi funkčních regionů a posilovat spolupráci aktérů v území
	3.1.4. Zlepšení situace osob ohrožených sociálním vyloučením	3.3: Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit. 5.3: Zajistit efektivní prevenci sociálního vyloučení a energetické chudoby a podporovat komunitní život v obcích.
3.2. Podpora sociálního podnikání	3.2.1. Infrastruktura pro sociální podnikání	3.3: Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit. 5.1: Zvýšení diverzifikace ekonomických činností a podpora tvorby lokálních pracovních míst
	3.2.2. Lidské kapacity pro sociální podnikání	Opatření nenaplnuje žádný SC SRR ČR 21+
3.3. Podpora sociálního bydlení	3.3.1. Budování sociálního bydlení	3.3: Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit
4.1. Doplnění chybějící a údržba stávající veřejné infrastruktury	4.1.1. Budování, údržba a opravy síťové infrastruktury	3.2: Zlepšit dopravní dostupnost v rámci regionů. 3.5: Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí regionálních center. 5.4: Zajištění dostatečné občanské vybavenosti. 6.3: Zohledňovat územní dimenzi v rámci sektorových politik a rozvíjet SMART řešení
	4.1.2. Revitalizace veřejných prostranství	3.4: Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci. 5.4: Zajištění dostatečné občanské vybavenosti
	4.1.3. Zachování veřejných služeb	3.3: Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit
	4.1.4. Rekonstrukce, údržba veřejných budov	5.4: Zajištění dostatečné občanské vybavenosti
4.2. Odstranění havarijních stavů a zlepšení stavu a bezpečnosti	4.2.1. Obnova, rekonstrukce krajských a místních komunikací a chodníků	3.2: Zlepšit dopravní dostupnost v rámci regionů. 5.2: Zajistit dobrou dopravní dostupnost v rámci regionu a ve vazbě na aglomerace a metropole. 5.4: Zajištění dostatečné občanské vybavenosti
	4.2.2. Budování bezpečnostních prvků na	6.3: Zohledňovat územní dimenzi v rámci sektorových politik a rozvíjet SMART řešení

komunikací	komunikacích	
	4.2.3. Snižování negativních jevů dopravy	3.5: Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí regionálních center. 5.2: Zajistit dobrou dopravní dostupnost v rámci regionu a ve vazbě na aglomerace a metropole.
4.3. Zvýšení podílu veřejné a nemotorové dopravy	4.3.1. Zkvalitňování přestupních bodů a zastávek mezi individuální a hromadnou dopravou	3.2: Zlepšit dopravní dostupnost v rámci regionů. 3.5: Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí regionálních center. 5.2: Zajistit dobrou dopravní dostupnost v rámci regionu a ve vazbě na aglomerace a metropole. 5.4: Zajištění dostatečné občanské vybavenosti
	4.3.2. Budování a provázanost stezek pro bezmotorovou (zejména cyklo) dopravu	3.5: Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí regionálních center. 5.2: Zajistit dobrou dopravní dostupnost v rámci regionu a ve vazbě na aglomerace a metropole. 5.4: Zajištění dostatečné občanské vybavenosti.
5.1. Zvyšování energetických úspor a optimalizace hospodaření s energiemi	5.1.1. Osvěta veřejnosti v oblasti energetických úspor	3.4: Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci.
	5.1.2. Energetické úspory v objektech veřejné vybavenosti, podnikatelských objektech a objektech určených k bydlení	3.5: Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí regionálních center. 6.3: Zohledňovat územní dimenzi v rámci sektorových politik a rozvíjet SMART řešení
	5.1.3. Zavádění a rozvoj komunitní energetiky	3.5: Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí regionálních center. 6.3: Zohledňovat územní dimenzi v rámci sektorových politik a rozvíjet SMART řešení
5.2. Efektivní systém recyklace, likvidace a dalšího zpracování odpadů	5.2.1. Podpora vícedruhového třídění a recyklace odpadů	3.5: Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí regionálních center. 4.6: Revitalizovat a regenerovat území pro lepší podnikání a zdravější život obyvatel.
	5.2.2. Propojování regionálních systémů nakládání s odpady	3.5: Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí regionálních center. 6.3: Zohledňovat územní dimenzi v rámci sektorových politik a rozvíjet SMART řešení
5.3. Prevence a snížení dopadů negativních jevů	5.3.1. Snížení emisí do ovzduší	3.4: Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci. 3.5: Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí regionálních center. 6.3: Zohledňovat územní dimenzi v rámci sektorových politik a rozvíjet SMART řešení
	5.3.2. Obnova lesů	3.4: Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci
	5.3.3. Krajinná protieroční opatření pro obnovu prostupnosti a přirozených funkcí krajiny	3.4: Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci
	5.3.4. Zachování jedinečnosti a přírodní hodnoty lokality Hranického krasu	3.4: Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci
5.4. Dokončení	5.4.1. Podpora realizace komplexních	3.4: Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci

komplexních pozemkových úprav	pozemkových úprav	
	5.4.2. Komplexní krajinářské studie	3.4: Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci. 3.5: Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí regionálních center. 6.3: Zohledňovat územní dimenzi v rámci sektorových politik a rozvíjet SMART řešení
	5.4.3. Budování a obnova krajinotvorných prvků, společných zařízení a územních systémů ekologické stability (ÚSES)	3.4: Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci. 5.4: Zajištění dostatečné občanské vybavenosti
5.5. Ekologické nakládání s vodou	5.5.1. Podpora ekologické likvidace odpadních vod	3.4: Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci. 3.5: Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí regionálních center. 6.3: Zohledňovat územní dimenzi v rámci sektorových politik a rozvíjet SMART řešení
	5.5.2. Hospodaření s dešťovou vodou v intravilánech	3.4: Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci. 3.5: Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí regionálních center. 6.3: Zohledňovat územní dimenzi v rámci sektorových politik a rozvíjet SMART řešení
	5.5.3. Zadržování vody v krajině	3.4: Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci.
	5.5.4. Protipovodňová, přírodě blízká protipovodňová a protierozní opatření	3.4: Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci.
6.1. Zlepšení řízení a prohloubení spolupráce v cestovním ruchu	6.1.1. Řízení cestovního ruchu v lokalitě	3.1 Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce
	6.1.2. Prohloubení spolupráce turistických lokalit	3.1 Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce
6.2. Profesionální a efektivní marketing turistické lokality	6.2.1. Využívání ICT technologií	3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce.
	6.2.2. Cyklostezka Bečva	3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce.
6.3. Propojování a zkvalitnění stávajících služeb cestovního ruchu	6.3.1. Infrastruktura drobných ubytovacích zařízení	3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce.
	6.3.2. Propojování nabídky služeb cestovního ruchu v regionu	3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce.
	6.3.3. Budování infrastruktury pro kongresový cestovní ruch	3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce.
6.4. Zpestření	6.4.1. Strategické řešení rozvoje lokality	3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich

nabídky turistických cílů a aktivit	Hranické propasti a Hranického krasu	potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce.
	6.4.2. Budování stezek a okruhů	3.1 Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce
	6.4.3. Budování atraktivit	3.1 Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce
	6.4.4. Zpřístupňování památek místního významu veřejnosti	3.1 Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce
6.5. Podpora záchran hmotného i nehmotného kulturního dědictví	6.5.1. Rekonstrukce, záchrana, obnova a údržba památek místního významu	3.3 Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit.
	6.5.2. Obnova a propagace nehmotného dědictví	3.1: Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce.
	6.5.3. Budování a síťování a údržba místních expozic a muzeí a jejich využití v cestovním ruchu	3.3 Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit. 5.4: Zajištění dostatečné občanské vybavenosti

Podíl opatření SCLLD, která nenaplnují žádný specifický cíl SRR ČR 21+, činí 2 % ze všech opatření Strategického rámce SCLLD.

3.3 Popis integrovaných rysů strategie

Pzn.: vzhledem k velkému množství opatření je tabulka zpracována na úrovni specifických cílů

Tabulka 5 Matice integrovaných rysů SCLLD MAS Hranicko 21+

	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	3.1.	3.2.	3.3.	4.1.	4.2.	4.3.	5.1.	5.2.	5.3.	5.4.	5.5.	6.1.	6.2.	6.3.	6.4.	6.5.
1.1. Zakládání a rozvoj mikro- a malého podnikání		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1.2. Udržení nezaměstnanosti na hranici celostátního průměru	3		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1.3. Propojování místní výroby a spotřeby	1	1		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1.4. Zlepšení dostupnosti a kvality vzdělávání	1	2			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.1. Pestrá a dosažitelná nabídka trávení volného času v obcích						X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.2. Další rozvoj a údržba zázemí pro spolkovou a sportovní činnost					3		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.3. Zapojování obyvatel do života obce			1	1	2	3		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.4. spolupráce a výměna zkušeností mezi obcemi							2		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.1. Zlepšování úrovně a rozšíření nabídky potřebných sociálních služeb a sociální práce					1	1	2			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.2. Podpora sociálního podnikání	2	1	1						1		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.3. Podpora sociálního bydlení									3	1		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.1. Doplnění chybějící a údržba stávající veřejné infrastruktury	1				1	1			1		1		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.2. Odstranění havarijních stavů a zlepšení stavu a bezpečnosti komunikací												3		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.3. Zvýšení podílu veřejné a nemotorové dopravy													3		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.1. Zvyšování energetických úspor a optimalizace hospodaření s energiemi	1	1		1				1		1	1					X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.2. Efektivní systém recyklace, likvidace a dalšího zpracování odpadů				1			1								1		X	X	X	X	X	X	X	X
5.3. Prevence a snížení dopadů přírodních negativních jevů			1									1	1	2	2	1		X	X	X	X	X	X	X
5.4. Dokončení komplexních pozemkových úprav			1														1		X	X	X	X	X	X
5.5. Ekologické nakládání s vodou	1			1		1				1	1				1		1	2		X	X	X	X	X
6.1. Zlepšení řízení a prohloubení spolupráce v cestovním ruchu			1					1													X	X	X	X

6.2. Profesionální a efektivní marketing turistické lokality																1			3		x	x	x
6.3. Propojování a zkvalitnění stávajících služeb cestovního ruchu	2	1		1		1						1	1		1	1		1	2	3		x	x
6.4. Zpestření nabídky turistických cílů a aktivit					1	1						1		2		1	1		1	2	2		x
6.5. Podpora zachrany hmotného i nehmotného kulturního dědictví						2	1								1				1	1	1	3	

Pozn.: 1 = slabá vazba, 2 = středně silná vazba, 3 = silná vazba

Pzn.: vzhledem k velkému počtu synergických vazeb se slovní popis omezuje na popis pouze vazeb označených jako středně silné či silné

1.2. – 1.1. věcná vazba – rozvoj podnikání má pozitivní vliv na snížení nezaměstnanosti

1.4. – 1.2. věcná vazba – kvalitní vzdělávání snižuje podíl nezaměstnaných osob na trhu práce

2.2. – 2.1. územní vazba – dostatečné zázemí pro spolkovou činnost podpoří nabídku trávení volného času

2.3. – 2.1. organizační vazba – dostatečně aktivní obyvatelé zajistí dostatečnou nabídku trávení volného času

2.3. – 2.2. věcná vazba – dostatečné zázemí pro spolkovou činnost motivuje obyvatele k aktivnímu zapojení se do života obce

2.4. – 2.3. organizační vazba – přenos zkušeností motivuje k většímu zapojení obyvatel od života obce

3.1. - 2.3. územní vazba – rozvinutá sociální práce pomáhá zapojovat především obyvatele ohrožené sociálním vyloučením do života obce

3.2. – 1.1. věcná vazba – sociální podnikání je jedním z druhů podnikatelské činnosti, kdy se tyto formy navzájem mohou podporovat

3.3. – 3.1. organizační vazba – dostupné sociální bydlení jde ruku v ruce se zajištěním dalších potřebných sociálních služeb

4.2. – 4.1. územní vazba – bezpečné a opravené komunikace doplňují potřebnou veřejnou infrastrukturu

4.3. – 4.2. věcná a územní vazba – rozvoj cyklo dopravy umožní jen bezpečné a opravené komunikace přizpůsobené cyklistům

5.3. – 4.3. organizační vazba – posílení podílu nemotorové dopravy má pozitivní vliv na snížení negativních dopadů dopravy na životní prostředí

5.3. – 5.1. věcná vazba – optimalizace hospodaření s energiemi má pozitivní vliv na snížení jiných negativních dopadů na životní prostředí

5.5. – 5.4. územní vazba – komplexní pozemkové úpravy pozitivně ovlivňují hospodaření s vodou

6.2. – 6.1. organizační vazba – prohloubení spolupráce v cestovním ruchu zlepší marketing turistické lokality

6.3. – 1.1. věcná vazba – poskytování služeb v cestovním ruchu je jedním ze segmentů drobného podnikání

- 6.3. – 6.1. organizační vazba – spolupráce v cestovním ruchu zlepšuje kvalitu poskytovaných služeb
- 6.3. – 6.2. věcná vazba – efektivní marketing lokality zvýší využívání kvalitních služeb
- 6.4. – 4.3. územní vazba – rozvinutá síť cyklostezek patří mezi atraktivní turistické cíle
- 6.4. – 6.2. organizační vazba – pestrá nabídka cílů bude využita pouze s využitím efektivního marketingu
- 6.4. – 6.3. územní vazba – dostatečná nabídka cílů iniciuje další zkvalitňování poskytovaných služeb
- 6.5. – 2.2. věcná a územní vazba – rozvinutý spolkový život pomáhá zachování hmotného i nehmotného kulturního dědictví
- 6.5. – 6.4. mezi atraktivní cíle mohou patřit i artefakty hmotného i nehmotného kulturního dědictví

4. Implementační část

4.1 Popis řízení včetně řídicí a realizační struktury MAS

Realizace jednotlivých programových rámců SCLLD se bude řídit příslušnou dokumentací zpracovanou dle požadavků příslušného ŘO.

MAS Hranicko je veřejně prospěšným a nepolitickým spolkem podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění. Účelem a cílem spolku dle stanov je:

- *podpora svých členů i ostatních subjektů v regionu v jednotlivých rozvojových projektech a aktivitách. Využívá k tomu vlastních zdrojů z území, stejně jako podpory finančních prostředků z Evropské unie a z národních dotačních a grantových programů.*
- *zlepšování kvality života, zvýšení ekonomické prosperity a trvale udržitelný rozvoj území při maximálním využití potenciálu místních lidských a přírodních zdrojů. Veškeré aktivity jsou postaveny na základě partnerství veřejného a soukromého sektoru, vzájemné spolupráci, otevřenosti, síťování, strategickém plánování a zavádění inovací. Při své činnosti dbá na ochranu přírody, krajiny a kulturního bohatství, ctí dobré mezilidské vztahy a udržování tradic.*
- *Tyto cíle naplňuje MAS na základě principů iniciativy EU LEADER+ specifikovaných v Oznámení Evropské komise členským státům ze dne 14. dubna 2000, která stanoví zásady pro iniciativu Společenství pro rozvoj venkova (LEADER+) (dále jen "Principy LEADER").*

Veškeré podrobnosti jsou uvedeny ve Stanovách MAS (<https://www.regionhranicko.cz/mas-hranicko/o-spolku/dokumenty>).

MAS má v souladu s podmínkami pro standardizaci uvedenými v MPIN ustaveny tzv. povinné orgány, jejichž činnost a pravomoci jsou podrobně uvedeny ve Stanovách MAS. Organizační struktura MAS se skládá z orgánů MAS, jež zajišťují řídicí složku, a managementu MAS, který představuje realizační složku. Provázanost složek graficky znázorňuje Obr. 2.

Povinnými orgány spolku jsou:

- Valná hromada – tvořena shromážděním všech členů spolku, nejvyšší orgán MAS
- Výbor MAS – statutární orgán a rozhodovací orgán spolku, ze svého středu volí předsedu a místopředsedu Výboru MAS
- Výběrová komise – výběrový orgán MAS
- Kontrolní komise – kontrolní orgán MAS

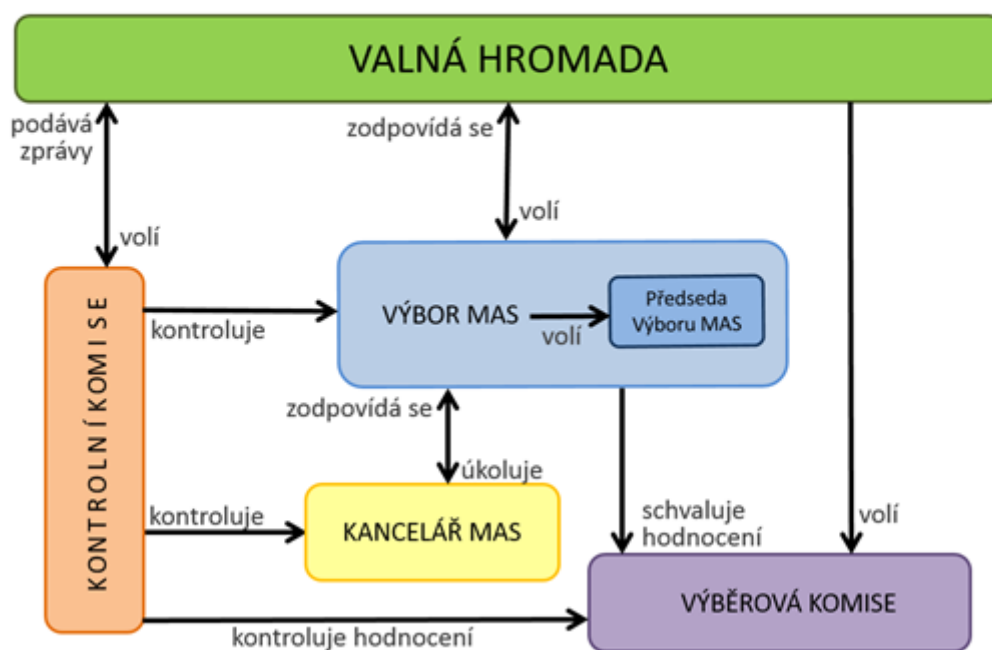
Způsoby jednání jednotlivých povinných orgánů MAS jsou upraveny příslušnými statuty a jednacími řády, které jsou (v aktuální i archivní verzi) zveřejněny na webových stránkách MAS: <https://www.regionhranicko.cz/mas-hranicko/o-spolku/dokumenty>

Management MAS je výkonnou a administrativní složkou spolku. Management MAS se skládá z hlavního zaměstnance zodpovědného za realizaci SCLLD a dalších zaměstnanců jemu podřízených. Manažer MAS dohlíží a odpovídá za chod Managementu MAS a ve své činnosti je podřízen předsedovi Výboru MAS. Management zajišťuje každodenní činnosti spolku, každodenní implementaci SCLLD a dalších strategií, zajišťuje komunikaci mezi orgány a s veřejností a další činnosti.

Kontakty na pracovníky a statutárního zástupce MAS jsou uvedeny na webových stránkách MAS: (<https://www.regionhranicko.cz/mas-hranicko/kontakty>).

Obrázek 2 Organizační struktura MAS Hranicko

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MAS HRANICKO

Zdroj: MAS Hranicko z. s.

4.2 Popis animačních aktivit

Animační aktivity zahrnují všechny činnosti MAS v rámci realizace SCLLD (mimo administraci projektů konečných žadatelů/příjemců), které přispívají k naplňování činností v rámci strategie. Jedná se především o šíření informací ohledně dotačních možností v území (zejména ve vztahu k naplňování Akčního plánu SCLLD), konzultace a podpora při tvorbě projektových záměrů (zejména ve vztahu k naplňování Akčního plánu SCLLD), vzdělávací činnosti (semináře pro žadatele a příjemce, ale také např. i šíření povědomí o chytrých řešení v území, aktivity sloužící k propojení aktérů rozvoje v území, aktivity pro tvorbu/zvýšení sociálního kapitálu); síťování a koordinace, sdílení zkušeností apod. Cílem je neustále aktivizovat nové a motivovat ke spolupráci stávající členy MAS i další aktéry v rozvoji území, rozšiřovat jejich informovanost a zapojení do realizace SCLLD, tak aby byly naplněny její cíle.

Animace SCLLD je zajištěna během celé realizace, a to prostřednictvím těchto komunikačních nástrojů:

- internet (**oficiální web MAS Hranicko** www.regionhranicko.cz je hlavním prostředkem animace MAS obsahující detailní informace o činnosti MAS; webové stránky obcí; informační servery iHranice.cz, hranicky.denik.cz; zaslání informací přes mobilní aplikace - např. V OBRAZE, hlasenirozhlasu.cz ad.; stránka Region Hranicko na sociální síti Facebook; e-mailová rozesílka členské základně, obcím a adresátům databáze kontaktů MAS)
- tištěné materiály (články a inzerce v regionálním tisku a médiích; propagační letáky; plakátovací kampaně; obecní vývěsky)
- osobní konzultace/setkávání (prezentační činnost na veřejných akcích v regionu; hromadná setkávání)
- reportáže v Hranickém televizním zpravodajství
- pořádání seminářů, workshopů a konferencí

4.3 Popis spolupráce mezi MAS na národní a mezinárodní úrovni a přeshraniční spolupráce

MAS Hranicko je členem Krajského sdružení MAS Olomouckého kraje a Národní sítě MAS České republiky z. s. (NS MAS). Zaměstnanci MAS se pravidelně účastní setkání MAS v rámci Olomouckého, Moravskoslezského a Zlínského kraje. Na těchto setkáních sdílejí zkušenosti, získávají nové informace z jednotlivých operačních programů, z realizace inspirativních projektů a z činnosti projektových manažerů i partnerů MAS.

MAS Hranicko je nositelem značení MORAVSKÁ BRÁNA regionální produkt® a rádi bychom spolupracovali s dalšími MAS na národní i mezinárodní úrovni na projektech týkajících se rozvoje a propagace regionálního značení.

4.4 Popis monitoringu a evaluace strategie

MAS Hranicko bude provádět monitorovací a evaluační činnosti v souladu s metodickým pokynem pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů v programovém období 2021–2027 a v souladu s doplňujícími metodickými instrukcemi Ministerstva pro místní rozvoj, odboru regionální politiky.

Pro sledování a vyhodnocování plnění jednotlivých opatření/fiche Akčního plánu budou ze strany jednotlivých ŘO stanoveny povinné indikátory z NČI. Hodnoty těchto indikátorů budou sledovány v monitorovacím systému.

4.4.1 Indikátory na úrovni strategických cílů Strategického rámce SCLLD

Tabulka 6 Indikátory na úrovni strategických cílů SCLLD

Strategický cíl	Indikátor	Měrná jednotka	Výchozí hodnota (31. 12. 2019)	Cílová hodnota (31. 12. 2027)
Žít a pracovat ve vzdělaném, přátelském a trvale udržitelném regionu s dostupným sebeuplatněním, pestrým společenským životem, dostatečnou péčí o potřebné, kvalitní infrastrukturu, čistým životním prostředím a vysokým návštěvnickým potenciálem.	Počet obyvatel území MAS	Počet osob	34 146	34 600

5. Povinná příloha – Čestné prohlášení

Čestně prohlašuji, že údaje a informace uvedené v žádosti o podporu strategie Komunitně vedeného místního rozvoje pro období 2021–2027 (Koncepční část) jsou pravdivé. Rovněž čestně prohlašuji, že údaje uvedené v žádosti o podporu strategie Komunitně vedeného místního rozvoje pro období 2021–2027 (Koncepční část) jsou shodné s údaji poskytnutými v rámci procesu kontroly dodržování standardů MAS.

V Hranicích dne 31.8.2021

.....

Statutární zástupce MAS Hranicko z. s.

Vojtěch Skácel – předseda Výboru MAS Hranicko z. s.